Situácie možného porušenia ľudských práv a slobôd prijímateľov sociálnych služieb v ZSS Centrum Zvolen a na jeho úsekoch

PRÁVO VYJADRIŤ SVOJ NÁZOR A PRÁVO PODÁVAŤ SŤAŽNOSŤ

SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
PSS nemôže vyjadriť svoj názor, nie je rešpektovaný	PSS môže v plnej miere vyjadriť svoj názor, ktorý je rešpektovaný personálom	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia v súlade s platným pracovným poriadkom
Pracovník zabraňuje PSS podať ústnu, písomnú a anonymnú sťažnosť	ZSS Centrum Zvolen má vytvorené podmienky na podávanie ústnych, písomných a anonymných sťažností (smernica)	
Podaná sťažnosť sa nerieši, je na ujmu PSS, PSS je diskriminovaný v súvislosti s podaním sťažnosti	Podaná sťažnosť sa rieši podľa stanovených pravidiel	
Pracovník nedodržiava mlčanlivosť pri podávaní sťažností PSS	Pracovník je viazaný mlčanlivosťou o podávaní sťažností PSS , dodržuje zásadu mlčanlivosti	
PSS je znemožňované zo strany zamestnanca poskytovateľa podávať podnety a sťažností	Zamestnanec poskytovateľa nebráni PSS podávať sťažnosti a podnety, schránka na podávanie podnetov a sťažností je zriadená a dostupná všetkým PSS	

PRÁVO NA DÔSTOJNÉ NA DÔSTOJNÉ ZAOBCHÁDZANIE A REŠPEKTOVANIE OSOBNOSTI

SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉOPATRENIA)**
Pracovník oslovuje PSS nevhodným spôsobom	Pracovník oslovuje PSS tak, ako si PSS želá (záznam v individuálnom pláne); pracovník používa oslovenie pán, pani	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie riaditeľkou zariadenia v súlade s platným pracovným poriadkom
Pracovník PSS jednostranne tyká	Pracovník sa dohodne s PSS na spôsobe vzájomného oslovovania, dohodnuté podmienky rešpektuje	
Pracovník zneschopňuje PSS (nálepkovanie stigmatizácia, infantilizácia, zastrašovanie PSS , zabraňuje PSS aby využíval svoje schopnosti a pod.) Pracovník robí nátlak na PSS, aby robil niečo iné ako on sám chce	Pracovník dodržuje holistický prístup k PSS, partnerské jednanie s PSS ; pracovník používa primeraný slovník vzhľadom k veku a situácii PSS. Pracovník podporuje schopnosti PSS a rešpektuje jeho konečné rozhodnutia Program aktivít a činností je prispôsobený PSS; pracovník nerobí nátlak ale motivuje PSS	
Pracovník ignoruje PSS v prítomnosti inej osoby a vyjadruje sa o ňom v 3. osobe	Pracovník rešpektuje PSS v prítomností inej osoby, hovorí priamo k PSS , primerane ho oslovuje	
Vybavovanie súkromných záležitostí v prítomnosti PSS počas pracovnej doby, ponechávanie PSS bez pozornosti a dohľadu	Pracovník dodržiava pracovný poriadok a efektívne využíva pracovnú dobu, nevybavuje si svoje súkromné veci; v pracovnom čase venuje pozornosť PSS	
Pracovník nedodržiava mlčanlivosť o súkromí PSS	Pracovník dodržiava mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach , týkajúcich sa poskytovania SS prijímateľom SS (zakotvené v pracovných povinnostiach, v pracovnom poriadku, v etickom kódexe)	

PRÁVO NA OCHRANU SÚKROMIA A NEDOTKNUTEĽNOSŤ OSOBY

SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PSS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
Pracovník vstupuje do izby PSS bez zaklopania	Pracovník nevstupuje do izby PSS bez zaklopania, počká na vyzvanie PSS	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie s riaditeľkou zariadenia v súlade s platným pracovným poriadkom
PSS sa nemôže zamknúť na svojej izbe, WC a kúpeľni alebo iným spôsobom ochrániť súkromie (napr. použiť symbol označujúci obsadenie miestnosti)	PSS sa môže zamknúť na WC v kúpeľni zvnútra alebo použije symbol **„OBSADENÉ“** ; v prípade potreby pracovník pozná postup, ako vstúpiť do WC alebo kúpeľne (nevoľnosť PSS)	
PSS nemá možnosť požiadať o pomoc pri osobnej hygiene osobu rovnakého pohlavia ako je PSS	PSS má možnosť požiadať o pomoc pri osobnej hygiene osobu rovnakého pohlavia ako je sám prijímateľ SS	
Pracovník nedodržiava osobnú intimitu pri osobnej hygiene PSS	Pracovník dodržiava osobnú intimitu pri osobnej hygiene PSS, zdržiava sa nevhodných poznámok	
Pracovník nakladá s osobnými vecami PSS bez súhlasu alebo v neprítomnosti PSS	Pracovník môže nakladať s vecami PSS len so súhlasom PSS;	
PSS si nemôže vyzdobiť a upraviť svoju izbu podľa svojho vkusu	PSS si môže svoju izbu vybaviť a vyzdobiť podľa svojho vkusu	
PSS je nútený meniť svoj vzhľad podľa požiadaviek pracovníkov (úprava účesu, štýl obliekania...)	PSS sám rozhoduje o svojom vzhľade, štýle obliekania, úprave účesu..., pracovník mu pomáha a podporuje ho	
Pracovník bez súhlasu PSS privedie na izbu PSS návštevu alebo iné cudzie osoby	Pracovník nesmie bez súhlasu PSS priviesť na izbu PSS cudziu osobu , návštevu; výnimku tvoria iba opravy v izbe PSS, tieto mu vopred oznámi (čo sa bude robiť, kto bude robiť)	
Pri opravách a údržbách pracovník neoboznámi PSS s danou havarijnou situáciou	Pri opravách, údržbách a havarijných situáciách pracovník je povinný oboznámiť PSS s danou havarijnou situáciou	
Pracovník určí miesto PSS, kde má stráviť čas s návštevou (izba, spoločenská miestnosť)	PSS môže tráviť čas s návštevou podľa svojho výberu: izba PSS, spoločenská miestnosť, priestory mimo budovy poskytovateľa a pod.	
Pracovník nerešpektuje PSS súkromie počas telefonických hovorov	Počas telefonovania pracovník rešpektuje súkromie PSS (ak to situácia dovoľuje, pracovník sa vzdiali od PSS)	
Pracovník neposkytne potrebnú podporu PSS pri telefonovaní (vytočiť číslo, podržať slúchadlo alebo mobil)	Pracovník poskytne PSS potrebnú podporu pri telefonovaní (vytočiť číslo, podržať telefón) a **NEZASAHUJE** do samotného hovoru)	

PRÁVO NA SLOBODNÉ ROZHODNUTIE A PRIMERANÉ RIZIKO

SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
PSS si nemôže vybrať miesto poskytovania sociálnej služby a neumožní sa mu podať žiadosť o zmenu pobytu	PSS si môže vybrať miesto, kde chce žiť a môže požiadať o zmenu poskytovateľa SS	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie s riaditeľkou zariadenia v súlade s platným pracovným poriadkom
PSS nemá možnosť nakladať s vlastnými peniazmi , je mu zakazované nakupovanie	PSS má možnosť nakladať s vlastnými peniazmi, je poučený o riziku nevhodného hospodárenia s peniazmi , pracovníci poučenie podľa potreby obnovujú	
PSS si nemôže zvoliť oblečenie podľa svojho priania	PSS má možnosť výberu oblečenia podľa svojho priania a vkusu	
PSS nemá možnosť výberu stravy	PSS má možnosť výberu stravy (kuchyňa poskytovateľa, samostatný nákup v obchode a pod.)	
PSS si nemôže vybrať miesto, kde bude konzumovať stravu	PSS má možnosť si vybrať miesto, kde bude konzumovať stravu (jedáleň, izba)	
PSS nesmie porušiť predpísanú diétu	PSS je poučený o význame diéty a o možných zdravotných rizikách pri jej nedodržaní, pracovníci však rešpektujú jeho vôľu; poučenie je priebežne obnovované	
PSS nesmie používať domáce spotrebiče	PSS môže využívať domáce spotrebiče na svoje účely v súlade s aktuálnym domácim poriadkom a je poučený o rizikách používania spotrebičov	
PSS nesmie používať súkromný mobilný telefón	PSS môže používať telefón, je poučený o možných rizikách (nevýhodné paušály, volania na neznáme čísla a pod.)	
PSS nesmie používať prostriedky hromadnej dopravy , taxík	PSS môže používať prostriedky hromadnej dopravy , je poučený o rizikách spojených s cestovaním	
PSS je vystavený neprimeraným rizikám	Zamestnanci nevystavujú PSS neprimeraným rizikám, každý PSS má spracovaný rizikový plán.	
Zo strany pracovníkov prevláda ochranársky prístup k PSS	Zamestnanci vedú PSS k zodpovednosti za vlastné konanie, upozorňujú na riziká hroziace PSS, v jednotlivých situáciách rozlišujú primerané riziko od neprimeraného a umožnia zažiť PSS primerané riziko	

PRÁVO NA PRACOVNÉ AKTIVITY A UPLATNENIE NA VOĽNOM TRHU PRÁCE		
SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
PSS je nútený proti svojej vôli do ponúkaných pracovných aktivít u poskytovateľa sociálnej služby	PSS si môže vybrať z ponúkaných aktivít, pracovníci rešpektujú PRÁVO PSS odmietnuť ponúkané pracovné aktivity	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie s riaditeľkou zariadenia v súlade s platným pracovným poriadkom
Pracovníci bránia PSS uplatneniu na voľnom trhu práce	PSS je podporovaný pri hľadaní práce na voľnom trhu práce, pracovníci poskytujú PSS zrozumiteľnú podporu	

PRÁVO NA NÁBOŽENSKÉ VYZNANIE		
SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
PSS je nútený zúčastňovať sa bohoslužieb	Účasť na bohoslužbách je na slobodnom rozhodnutí PSS, pracovník mu poskytuje podporu	
PSS sa nesmie zúčastňovať bohoslužieb	Pracovník umožní PSS účasť na bohoslužbách	

PRÁVO VOLIŤ		
SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
Pracovník nezabezpečí PSS dostatočné informácie týkajúce sa volieb	Pracovník informuje PSS o konaní volieb	
PSS nie je umožnené zúčastniť sa volieb	Pracovník umožní zúčastniť sa volieb, poskytne PSS primeranú podporu pri výkone jeho práva	
Pracovník ovplyvňuje slobodné rozhodnutie PSS týkajúce sa volieb	Pracovník neovplyvňuje slobodné rozhodnutie PSS pri voľbách, poskytuje len primeranú podporu pri výkone práva PSS voliť	

PRÁVO NA INFORMÁCIE

SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
PSS nie je oboznámený s Domácim poriadkom a vnútornými smernicami týkajúcich sa života PSS v zariadení	PSS je **PREUKÁZATEĽNE** oboznámený s Domácim poriadkom a vnútornými smernicami zariadenia	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie s riaditeľkou zariadenia v súlade s platným pracovným poriadkom
PSS dostáva nepravdivé, neúplné, skreslené informácie	Pracovník podáva PSS pravdivé, úplné a neskreslené informácie	
Personál PSS zatajuje informácie alebo sa podávajú neprimeraným spôsobom	Pracovník podáva informácie spôsobom, ktorému PSS rozumie, pracovník využíva alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu	
PSS nemôže nahliadnuť do svojej osobnej dokumentácie	PSS môže kedykoľvek nahliadnuť do svojej osobnej dokumentácie	
Pracovník zabraňuje PSS sledovať TV, počúvať rádio čítať časopisy a noviny , prístup na internet	PSS má právo sledovať TV, počúvať rádio, využívať prístup na internet, čítať noviny a časopisy	

PRÁVO NA OSOBNÚ SLOBODU A SLOBODU POHYBU

SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
PSS sa nemôže voľne pohybovať, je bezdôvodne obmedzovaný zamestnancami	PSS sa môže voľne pohybovať, má podporu od zamestnancov	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie s riaditeľkou zariadenia v súlade s platným pracovným poriadkom
Zamestnanec bráni voľnému pohybu PSS neodôvodneným zamykaním zariadenia	Pracovník nezabraňuje voľnému pohybu PSS zamykaním zariadenia; výnimku tvoria situácie, kedy je zamykanie súčasťou zachovania bezpečnosti a ochrany zdravia PSS (napr. stavebné práce , rozsiahla údržba objektu a pod.)	
Pracovník nezabezpečí sprievod PSS pri pohybe po zariadení alebo mimo zariadenia	Pracovník zabezpečuje sprievod pre PSS, keď to PSS potrebuje a je prítomný dostatočný počet pracovníkov	

PRÁVO VLASTNIŤ MAJETOK

SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
Pracovník zabraňuje PSS vlastniť osobné vecí a majetok	PSS má právo vlastniť osobné vecí a majetok, disponovať s ním ;	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie s riaditeľkou zariadenia v súlade s platným pracovným poriadkom
PSS nie je zaistená zrozumiteľná podpora pri dôležitých rozhodnutiach dedičské konanie, nákupy	PSS je zaistená primeraná a zrozumiteľná podpora pri spravovaní majetku (sprievod na úrady, zabezpečenie právneho poradenstva, rozhodovanie pri nákupe, predaji a pod.)	
PSS nemá možnosť si svoje osobné veci zamknúť na svojej izbe	PSS má možnosť si svoje osobné veci zamknúť na svojej izbe, vo svojej skrinke; PSS **PREUKÁZATEĽNE** vie, že cenné veci môže dať do úschovy poskytovateľovi	

PRÁVO ZÚČASTŇOVAŤ SA NA SPOLOČENSKOM ŽIVOTE

SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
PSS nie je informovaný o podujatiach, ktoré sa uskutočňujú v zariadení, iných zariadeniach v komunite	Pracovníci pravidelne informujú všetkých PSS o podujatiach, ktoré organizuje zariadenie, iné zariadenia, komunita; informácie poskytujú spôsobom zrozumiteľným pre PSS	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie s riaditeľkou zariadenia v súlade s platným pracovným poriadkom
PSS nemá možnosť voľby a výberu akcie ktorej sa chce sám zúčastniť	PSS si vyberá, na ktorých akciách u poskytovateľa alebo v komunite chce byť účastný; pracovníci poskytujú podporu a sprievod	
Pracovník nehľadá vhodné formy podpory tak, aby sa PSS mohol zúčastňovať na spoločenskom živote	Pracovník hľadá vhodné formy podpory pre PSS, aby sa s minimálnym rizikom mohol bezpečne orientovať v spoločnosti a zúčastňovať sa na spoločenskom živote	

PRÁVO NA OSOBNÝ ŽIVOT, KONTAKT S PRÍBUZNÝMI A NA LISTOVÉ TAJOMSTVO		
SITUÁCIA MOŽNÉHO PORUŠENIA PRÁV PRIJÍMATEĽA SS	PRAVIDLÁ NA PREDCHÁDZANIE PORUŠENIA PRÁV **(PREVENTÍVNE OPATRENIA)**	POSTUP PRI PORUŠENÍ PRÁV **(NÁPRAVNÉ OPATRENIA)**
Pracovník obmedzuje PSS kontakt s rodinou, s priateľmi a kamarátmi	Pracovník neobmedzuje PSS kontakt s rodinou, priateľmi a kamarátmi ; poskytuje podporu a sprievod	– rozhovor s priamym nadriadeným na danú problematiku – dohoda na ďalšom postupe zamestnanca pri ktorom sa predíde k porušovaniu práv PSS – uvedomenie si vlastného pochybenia zamestnanca – osobné ospravedlnenie zamestnanca poškodenému PSS – po opakovanom porušení práv riešenie situácie s riaditeľkou zariadenia v súlade s platným pracovným poriadkom
Pracovník zakazuje PSS nadviazať známosti	PSS má možnosť nadviazať známosti	
PSS sa odopiera právo na partnerský život	PSS má právo na partnerský život	
Pracovník bráni PSS uzatvoriť manželstvo	PSS slobodne uplatňuje právo na uzatvorenie manželstva; pracovníci poskytujú informácie, podporu	
Pracovník prikazuje (nanucuje) kontakt s príbuznými, priateľmi aj keď si to PSS neželá	Pracovník rešpektuje vôľu PSS nekontaktovať sa s konkrétnym človekom, neprijať ho ako návštevu; pracovník v tejto téme komunikuje s PSS možnosť zmeny	
Pracovník otvára poštu a balíky PSS	Osobnú poštu PSS preberá zatvorenú (zatvorený list, neotvorený balík), list alebo balík pracovník otvorí LEN na požiadanie PSS ; pracovník poskytuje podporu pri čítaní listu	